

2023 m. lapkričio 29 d.
Vilnius

Siunčiama tik elektroniniu paštu

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijai

El. paštas: ministerija@sam.lt; agne.mazurkeviciute@sam.lt

DĖL GIMDOS KAKLELIO PIKTYBINIŲ NAVIKŲ PREVENCINIŲ PRIEMONIŲ, APMOKAMŲ IŠ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠŲ, FINANSAVIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (toliau – POLA) gavo ir susipažino su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) parengtu ir pakartotinai siunčiamu derinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. V-482 „Dėl Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos patvirtinimo“ pakeitimo projektu (toliau – Įsakymo projektas).

Atkreipiame dėmesį, kad lapkričio 22 d. gautame SAM parengtame atsakyme į POLA teiktus komentarus dėl Įsakymo projekto (teiktus 2023 m. rugsėjo 22 d. raštu bei ankstesniais raštais), ne visi POLA teikti siūlymai ir komentarai buvo įvertinti, pakartotinai siūlome apsvarstyti žemiau pateiktus siūlymus. Manome, kad jie padėtų užtikrinti efektyvesnę prevencinių priemonių programų įgyvendinimą ir veikimą. Taip pat pažymime, kad tiek SAM, tiek ir kitos institucijos turėtų būti suinteresuotos sukurti tokį prevencinių priemonių programų veikimo modelį, kuris pritrauktų pacientus ir būtų jiems patogus. Suprantame, kad kuriant modelį vadovaujamesi Europos sąjungos gairėmis, vis dėlto atkreipiame dėmesį, kad gairės buvo parengtos 2015 m. ir valstybės narės turėtų atsižvelgti į šalies specifiką, ieškant modernių ir šiai dienai aktualių prevencinių programų įgyvendinimo modelių ir būdų.

Pakartotinai siūlome:

- Nustatyti, kad vizitų datos būtų nurodomos ne atsitiktine tvarka, o turėtų pacientui patogią logiką. Sutinkame, kad kvietime iš anksto nurodyta siūloma tyrimo atlikimo data ir laikas yra racionalus, visgi manome, kad siūlomos datos turėtų būti ne atsitiktinės, o turėti tam tikrą logiką – pavyzdžiui per 2-3 mėn. po asmens gimimo dienos. Loginę sąsają turinti data prisidėtų prie kryptingos visuomenės informavimo kampanijos bei padėtų ir ugdant bei formuluojant sveikatos įpročius, skatinant, pavyzdžiui, per 2 mėn. nuo gimimo dienos prevenciškai pasitikrinti sveikatą. Taip pat manome, kad siūlomos datos ir laiko koregavimas turi būti galimas ne tik telefonu kvietime nurodytais kontaktais, bet ir per E. sveikatos sistemos IPS posistemę.
- Sudaryti galimybę asmeniui pačiam kreiptis dėl profilaktinio tyrimo atlikimo jam skirtomis PSDF lėšomis į asmeniui patogią sveikatos priežiūros įstaigą, užtikrinant duomenų apie atliktą tyrimą įvedimą į E. sveikatos sistemą. Manome, kad pacientams turi būti ugdomas įprotis patiems rūpintis savo sveikata ir jiems neturėtų būti užkertama galimybė savarankiškai atlikti profilaktinį tyrimą, kai toks asmuo yra apdraustas PSDF lėšomis. Taip pat manome, kad turi būti sudaryta galimybė į E. sveikatos sistemą pacientams įkelti duomenis apie jiems anksčiau atliktus profilaktinius patikrinimus, nurodant tyrimo atlikimo datą, vietą, rezultatus. Praktikoje pakankamai dažnai buvo susiduriama, kad pacientai savarankiškai atlieka tyrimus, tačiau jų rezultatai E. sveikatos sistemoje ne visuomet atsispindi. Tam, kad tiek pacientai, tiek sveikatos priežiūros specialistai e-sveikatoje galėtų rasti informaciją apie visus jiems atliktus tyrimus, turėtų būti plėtojami E. sveikatos funkcionalumai.

Papildomai vis dar pasigendama informacijos dėl E. sveikatos sistemos tobulinimo. Įsakyme nustatyta, kad moterys dalyvauti programoje ir profilaktiškai pasitikrinti bus kviečiamos laiškais (siunčiamais paštu), papildomai jas informuojant žinutė (SMS) ar kitomis elektroninėmis priemonėmis. Visgi, nėra aišku, kokiomis kitomis elektroninėmis priemonės galės būti kviečiamos pacientės, siūlytume patikslinti, specifikuojuant, kad, pavyzdžiui, el.paštu asmeniniame profilyje nurodytais kontaktais. Taip pat nėra aišku, ar pacientės bus visuomet kviečiamos visais trimis būdais, ar kiekvienu iš būdu pasirinktinai ir kas šiuos būdų parinks.

Ankstesniame projekte buvo nurodoma, kad pakvietimai bus siunčiami per E. sveikatą (ESPBI IS/GKV PP posistemę), pažymint, kad tam, kad ši pakvietimų sistema veiktų, būtina GKV PP posistemė, kurios kūrimas prie ESPBI IS yra atskiras projektas. Kadangi, kaip ir jau esame minėję, informacinių sistemų kūrimas ir diegimas yra ilgai trunkantis procesas, o GKV PP posistemė nėra sukurta, vis dar pasigendame informacijos, ar planuojame sukurti tokį algoritmą, nuo kada planuojama, kad šis naujas algoritmas veiks ir koku būdu bus užtikrinamas tinkamas ir efektyvus naujų posistemų veikimas.

Atsižvelgus į tai, kas nurodyta aukščiau, esame pasirengę plačiau padiskutuoti apie siūlomus pokyčius ir praktinį jų įgyvendinimą. Kadangi, bendruomenės nariams kils klausimų, kaip veiks sistema, esame suinteresuoti tinkamai atsakyti į bendruomenės užduodamus klausimus. Apie galimybes suorganizuoti visų suinteresuotų subjektų susitikimą, prašome, informuoti POLA direktorę Neringą Čiakienę (mob.tel +370 630 60636; el. paštas neringa@pola.lt).

POLA yra skėtinė nevyriausybinė organizacija, šiuo metu vienijanti 30 onkologinėje srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų ir turinti daugiau nei 45 000 bendruomenės narius. POLA yra skaidri ir nepriklausoma, onkologinių pacientų interesus atstovaujanti organizacija, kurios misija – siekti proveržio ir gerinti onkologinių pacientų ir jų artimųjų gyvenimo kokybę vėžio išgyvenamumo, gydymo ir gyvenimo su onkologine liga srityse.

Pagarbiai
Neringa Čiakienė

POLA direktorė

